

Sygn. akt IV CSK 261/15

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa A. D.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie Lubelskiemu
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 listopada 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z dnia 20 stycznia 2015 r., sygn. akt I ACa 645/14,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) nie obciąża powoda kosztami postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 20 stycznia 2015 r. powód oparł wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2, i 4 k.p.c.

Szczegółowa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, tj. zagadnienie nowe, dotychczas nierozwiązane w orzecznictwie sądowym i nauce prawa i budzące poważne wątpliwości co do sposobu jego rozwiązania. Skarżący wskazał na potrzebę rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego dotyczącego normalnego związku przyczynowego pomiędzy wydaniem orzeczenia o przejęciu na własność Państwa gospodarstwa rolnego, w tym nieruchomości na podstawie dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o przejęciu na własność Państwa niepozostających we faktycznym władaniu właścicieli nieruchomości ziemskich, położonych w niektórych powiatach województwa białostockiego, lubelskiego, rzeszowskiego i krakowskiego (Dz.U. Nr 46, poz. 339), co do których stwierdzono nieważność, a poniesioną szkodą w postaci utraty prawa własności rzeczy, w sytuacji rażących wad orzeczenia, które doprowadziły do nieodwracalnych skutków prawnych w postaci pozbawienia powoda i jego

poprzedników prawnych własności nieruchomości, a w konsekwencji także niemożności zażądania wydania przejętych nieruchomości, a dodatkowo uniemożliwienia skorzystania z ekwiwalentu, o którym mowa w art. 5 ust. 1 i 2 dekretu. Podstawą skargi może być jedynie takie zagadnienie prawne, które jest przydatne dla rozstrzygnięcia o zasadności wniesionej skargi kasacyjnej. Taka zależność nie zachodzi w odniesieniu do zagadnienia prawnego sformułowanego w skardze kasacyjnej - dotyczącego problematyki adekwatnego związku przyczynowego - w sytuacji nie wykazania przez skarżącego, według oceny Sądu drugiej instancji, poniesienia szkody i jej wysokości. Potrzeba ustalenia istnienia adekwatnego związku przyczynowego jako przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej zachodzi wtedy, gdy wystąpiła szkoda spowodowana czynem bezprawnym.

Skarżący nie wykazał także, aby istniała potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wymaga sprecyzowania tych przepisów, oraz wskazania, na czym polegają poważne wątpliwości związane z ich stosowaniem wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, niepublikowane). Wymagań tych nie spełnił skarżący. Wywodzona przez niego argumentacja w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ma charakter ogólny, pozbawiony odniesienia juredycznego i doktrynalnego wskazującego na występujące rozbieżności interpretacyjne dotyczące wskazanych przepisów, które w jego ocenie, budzą poważne wątpliwości.

Brak jest także podstaw do uznania, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ma to miejsce wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych

w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera przekonującego wyводу prawnego o zaistnieniu takiego stanu rzeczy w stosunku do zaskarżonego skargą kasacyjną orzeczenia.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. przyjmując, że ze względu na okoliczności będące przyczyną wytoczenia powództwa oraz sytuację majątkową powoda zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające nie obciążanie powoda kosztami postępowania poniesionymi przez stronę pozwaną.